

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΤΟΥΣ 2005

ΚΛΑΔΟΣ ΠΕ 10 ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΩΝ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ «Ειδική Διδακτική και Παιδαγωγικά-Γενική Διδακτική»

Σάββατο 2-4-2005

Ε Ι Δ Ι Κ Η Δ Ι Δ Α Κ Τ Ι Κ Η (Συντελεστής βαρύτητας 60%)

Να απαντήσετε στα επόμενα δύο (2) ισοδύναμα ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ.

ΕΡΩΤΗΜΑ 1^ο:

Η κοινωνιολογία χαρακτηρίζεται από τη συνύπαρξη διαφορετικών θεωρητικών ρευμάτων και προσεγγίσεων ανάλυσης για τα κοινωνικά φαινόμενα.

- α) Με βάση αυτή τη διαπίστωση να επισημάνετε τις δυνατότητες και τις δυσκολίες που εμπεριέχει η διδασκαλία της κοινωνιολογικής θεωρίας για την κοινωνική πραγματικότητα.
- β) Να εκφράσετε τις απόψεις σας σε σχέση με τη χρησιμότητα των θεωρητικών αντιπαραθέσεων στη διδακτική πράξη.

ΕΡΩΤΗΜΑ 2^ο:

Πρόκειται να διδάξετε μια διδακτική ενότητα με θέμα: «Η κοινωνική παρέκκλιση».

Να αναπτύξετε αναλυτικά:

- α) Τις διδακτικές υποενότητες που θα περιλαμβάνει η διδασκαλία του θέματος.
- β) Τις βασικές κοινωνιολογικές προσεγγίσεις που αφορούν στο θέμα και τις οποίες πρόκειται να παρουσιάσετε.

Π Α Ι Δ Α Γ Ω Γ Ι Κ Α - Γ Ε Ν Ι Κ Η Δ Ι Δ Α Κ Τ Ι Κ Η (Συντελεστής βαρύτητας 40%)

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις του επόμενου ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ με τη μέθοδο των πολλαπλών επιλογών στο ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. **Οι μαθησιακές δυσκολίες στην εφηβική ηλικία συνδέονται με:**
 - α) ανεπάρκεια γενικών γνωστικών ικανοτήτων
 - β) αδυναμία ή δυσκολία να χρησιμοποιήσει ο έφηβος την υπάρχουσα γνωστική του ικανότητα
 - γ) καθυστέρηση στη γενική αναπτυξιακή του πορεία
 - δ) με προϋπάρχοντες οργανικούς παράγοντες

2. **Σύμφωνα με τη Συμπεριφοριστική Θεωρία Μάθησης οι διάφορες μορφές ενίσχυσης δημιουργούν κίνητρα και βελτιώνουν τη μάθηση όταν:**
 - α) παρέχονται άμεσα και αναφέρονται σε συγκεκριμένα αποτελέσματα μάθησης
 - β) παρέχονται έμμεσα και αναφέρονται στη συνολική συμπεριφορά του μαθητή
 - γ) παρέχονται ετεροχρονισμένα
 - δ) παρέχονται άμεσα και αναφέρονται στη διαδικασία μάθησης

3. **Σύμφωνα με το μοντέλο της ανακαλυπτικής μάθησης του Bruner η ενίσχυση (αμοιβή) έχει σχέση με:**
 - α) τη βαθμολογία του μαθητή
 - β) την αποδοχή του μαθητή από τον εκπαιδευτικό
 - γ) την πεποίθηση του μαθητή ότι είναι ικανός να λύσει κάποιο πρόβλημα μόνος του
 - δ) την υλική ανταμοιβή του μαθητή

4. **Όταν ο έφηβος βιώνει πολλούς περιορισμούς και απόρριψη, ποια από τις παρακάτω συμπεριφορές είναι περισσότερο πιθανό να επιδείξει;**
 - α) Εξάρτηση από τους ενήλικες
 - β) Ανάληψη ρόλων ενηλίκων
 - γ) Αρχηγικές τάσεις
 - δ) Παραβατικότητα – εγκληματικότητα

5. **Ποιο από τα παρακάτω παραδείγματα ενεργειών αντιστοιχεί στην εφηβική ηλικία;**
 - α) Το παιδί αντιλαμβάνεται τη μονιμότητα των αντικειμένων
 - β) Η κύρια αλληλεπίδραση του παιδιού με τον κόσμο εκδηλώνεται με τις κινητικές του ενέργειες
 - γ) Το παιδί μαθαίνει και εξετάζει πιθανότητες και εναλλακτικές υποθέσεις στην επίλυση προβλημάτων
 - δ) Το παιδί μαθαίνει να αλληλεπιδρά συμβολικά με τον κόσμο

6. **Για να είναι αποτελεσματικός στο έργο του ο εκπαιδευτικός χρειάζεται κατά βάση:**
 - α) συνεχή επιστημονική επιμόρφωση
 - β) κατάλληλη ψυχοπαιδαγωγική και διδακτική κατάρτιση και άρτια επιστημονική γνώση του αντικειμένου που διδάσκει
 - γ) ψυχολογική υποστήριξη από ειδικούς
 - δ) υποστήριξη από τους προϊσταμένους του και το Υπουργείο Παιδείας

7. **Η θετική αυτοαντίληψη και η υψηλή αυτοεκτίμηση του μαθητή επιτυγχάνεται στο σχολείο όταν ο εκπαιδευτικός:**
 - α) ενισχύει την επιθυμητή συμπεριφορά
 - β) αγνοεί την ανεπιθύμητη συμπεριφορά
 - γ) παρέχει δυνατότητες για πολλαπλά βιώματα επιτυχίας
 - δ) αναθέτει περισσότερες εργασίες

8. **Η επικοινωνία εκπαιδευτικού – γονέων στοχεύει:**
 - α) στη δημιουργία κλίματος αμοιβαίας εμπιστοσύνης
 - β) στη μείωση των εσφαλμένων παιδαγωγικών αυτοσχεδιασμών των γονέων
 - γ) στην αναγνώριση και αποδοχή του όποιου προβλήματος του μαθητή
 - δ) σε όλα τα παραπάνω

9. **Σύμφωνα με τον Erikson, η αναπτυξιακή κρίση που καλείται να επιλύσει ο έφηβος είναι:**
 - α) βασική εμπιστοσύνη – δυσπιστία
 - β) αυτονομία – αμφιβολία
 - γ) φιλοπονία – κατωτερότητα
 - δ) απόκτηση ταυτότητας του Εγώ – σύγχυση ρόλων

10. **Η εκπαίδευση του εφήβου σε δεξιότητες ζωής:**
α) δεν αποτελεί υποχρέωση του σχολείου
β) μπορεί να επιτευχθεί με τις κατάλληλες κοινωνικές αλληλεπιδράσεις
γ) δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς τη συνεργασία των γονέων
δ) είναι αποκλειστική ευθύνη του σχολικού ψυχολόγου
-
11. **Σε ποιόν από τους παρακάτω τομείς δεν αναφέρεται η Συναισθηματική Νοημοσύνη;**
α) Στην αναγνώριση και τον έλεγχο των συναισθημάτων
β) Στη χρήση αμοιβών
γ) Στη διαχείριση των συγκρούσεων
δ) Στην ενσυναίσθηση
-
12. **Ποια από τις παρακάτω συμπεριφορές θεωρείται φυσιολογική και αναμενόμενη κατά την περίοδο της εφηβείας;**
α) Η ονειροπόληση
β) Η κατάθλιψη
γ) Η βουλιμία
δ) Η παραβατικότητα
-
13. **Στη σημερινή Ελλάδα ποιο από τα παρακάτω θεωρείται ότι αποτελεί μεγαλύτερο συγκριτικά κίνδυνο για τους εφήβους;**
α) Η σεξουαλική δραστηριότητα
β) Η χρήση ψυχοτροπικών ουσιών
γ) Η συμμετοχή σε συμμορίες
δ) Οι διατροφικές διαταραχές
-
14. **Η βία που εκδηλώνεται μεταξύ μαθητών στο χώρο του σχολείου μπορεί να αντιμετωπισθεί με:**
α) τιμωρία των υπαίτιων σε κάθε επεισόδιο
β) μείωση του ανταγωνισμού στο σχολείο
γ) συνεργασία των γονέων και της αστυνομίας
δ) αξιοποίηση των γνωστικών ικανοτήτων του μαθητή

Οι επόμενες δύο (2) ερωτήσεις 15 και 16 αναφέρονται στο ακόλουθο κείμενο:

«Ο Πέτρος, ένα αγόρι 14 ετών, έχασε τους γονείς του σε τροχαίο ατύχημα. Έτσι οι συγγενείς τον έβαλαν σε ένα ίδρυμα. Κατά τη διάρκεια της διαμονής του εκεί ο Πέτρος παρουσίασε τάσεις απομόνωσης και νυχτερινή ενούρηση. Όταν ήταν δέκα χρόνων είχε ήδη αρχίσει να κλέβει διάφορα αντικείμενα. Στο ίδρυμα προσπάθησαν να τον βοηθήσουν με διάφορους τρόπους αλλά αυτό στάθηκε αδύνατο. Συνέχισε να κλέβει σε καθημερινή βάση, τόσο μέσα στο ίδρυμα, όσο και στα καταστήματα κατά τις εξόδους του, γεγονός που είχε αρνητικές επιδράσεις στις σχέσεις του με τα άλλα παιδιά και με το προσωπικό του ιδρύματος. Στο σχολείο είναι πάντα αμίλητος και σκεπτικός, ονειροπολεί συχνά και σπάνια παίζει και συναναστρέφεται με τους συμμαθητές του. Του αρέσει το μάθημα της Πληροφορικής και η ενασχόληση με τους Η/Υ και αδιαφορεί για τα άλλα μαθήματα, στα οποία οι επιδόσεις του είναι από μέτριες μέχρι χαμηλές.»

15. **Ποιο από τα παρακάτω πιστεύετε ότι έσπρωξε τον Πέτρο στην «κλεψιά»;**
α) Ο Πέτρος έκλεβε γιατί είχε ανάγκη από χρήματα
β) Η κλεψιά του Πέτρου είχε σχέση με τραύματα αποχωρισμού από τους γονείς
γ) Ο Πέτρος είχε διαταραγμένη προσωπικότητα
δ) Ο Πέτρος μεγάλωσε θαυμάζοντας τον εξιδανικευμένο κλέφτη, και εντός νόμου, «Ρομπέν των δασών»
-
16. **Τι θα μπορούσατε να κάνετε ως εκπαιδευτικός για να βοηθήσετε τον Πέτρο;**
α) Αυστηρότερη βαθμολογία για να συνεισθεί και να διαβάσει περισσότερο
β) Αδιαφορία γιατί η ονειροπόληση και η απομόνωση του Πέτρου είναι χαρακτηριστικά της εφηβικής ηλικίας, τα οποία θα ξεπεράσει σιγά – σιγά μόνος του
γ) Αναζήτηση γονέων που θα μπορούσαν να τον υιοθετήσουν
δ) Παροχή ευκαιριών στην ομάδα όπου ο Πέτρος θα έχει βιώματα επιτυχίας και αναγνώρισης.

17. **Ο ρόλος του εκπαιδευτικού κατά τη «Διδασκαλία με Ομάδες Εργασίας» είναι να:**
- α) προβληματίζει τους μαθητές και στη συνέχεια να τους αφήνει να λειτουργήσουν ελεύθερα
 - β) ελέγχει και καθοδηγεί συστηματικά την πορεία εργασιών των μαθητών
 - γ) λειτουργεί ως πρότυπο μίμησης για τους μαθητές ώστε κι εκείνοι να συνεχίζουν με ανάλογη πορεία
 - δ) υποστηρίζει και διευκολύνει έμμεσα τη συλλογική εργασία των μαθητών
-
18. **Με βάση τη διδακτική αρχή της «Διαθεματικής Προσέγγισης», κατά τη διδασκαλία:**
- α) η θεματική ενότητα εξετάζεται ενιαία από πολλές γνωστικές πλευρές σε αλληλεπίδραση
 - β) αξιοποιούνται για ένα θέμα γνώσεις από πολλούς επιστημονικούς κλάδους αθροιστικά
 - γ) εξετάζονται και αναλύονται πολλά θέματα μαζί
 - δ) με συνεργασία εκπαιδευτικών προσεγγίζονται οι πιο ενδιαφέρουσες πλευρές ενός θέματος
-
19. **Στα πλαίσια υιοθέτησης από τον εκπαιδευτικό του δημοκρατικού διδακτικού ύφους (στυλ):**
- α) ο εκπαιδευτικός κινητοποιεί το ενδιαφέρον κι εμπλέκει τους μαθητές σε διαδικασίες μάθησης
 - β) οι μαθητές λειτουργούν ελεύθερα χωρίς την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού
 - γ) οι μαθητές με τον εκπαιδευτικό λειτουργούν συλλογικά και διαμορφώνουν τη δράση τους
 - δ) ο εκπαιδευτικός ασκεί την εξουσία του με κυριαρχικό τρόπο
-
20. **Το Σχέδιο ωριαίας διδασκαλίας (Μαθήματος) είναι χρήσιμο στον εκπαιδευτικό κυρίως, διότι:**
- α) του παρέχει κάθε απαραίτητη λεπτομέρεια για τη διεξαγωγή της διδασκαλίας
 - β) τον διευκολύνει να μην αποκλίνει καθόλου από το σχεδιασμό του
 - γ) τον βοηθάει στην ακριβή τήρηση του χρονοδιαγράμματος της διδασκαλίας
 - δ) αποτελεί γι' αυτόν τον ασφαλέστερο οδηγό και σύμβουλο για την επιτυχία της διδασκαλίας
-
21. **Ο σύγχρονος εκπαιδευτικός διαφοροποιεί τη διαδικασία διδασκαλίας του από μια οποιαδήποτε διαδικασία πληροφόρησης, όταν επιλέγει να:**
- α) χρησιμοποιήσει σύγχρονα μέσα εκπαιδευτικής τεχνολογίας
 - β) οργανώσει, αναλύσει, αξιολογήσει το γνωστικό υλικό του με συμμετοχή και των μαθητών του
 - γ) εξασφαλίσει όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερα τη συλλογή πληροφοριακών στοιχείων
 - δ) αξιοποιήσει όσο το δυνατόν περισσότερες πηγές γνώσης για τη διδασκαλία του
-
22. **Η Ελεύθερη συμμετοχή του μαθητή στη μαθησιακή διαδικασία, που αποσκοπεί στην ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητάς του, βασίζεται στη(ν):**
- α) δασκαλοκεντρική θεώρηση της διδασκαλίας
 - β) μαθητοκεντρική θεώρηση της διδασκαλίας
 - γ) γνωσιοκεντρική θεώρηση της διδασκαλίας
 - δ) ομαδοκεντρική θεώρηση της διδασκαλίας
-
23. **Ο σύγχρονος εκπαιδευτικός δικαιούται να χρησιμοποιεί κατά κύριο λόγο τη διδασκαλική του Αυθεντία, προκειμένου να:**
- α) επιβάλλει το κύρος του στην τάξη
 - β) οργανώνει όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερα τις διαδικασίες διδασκαλίας και μάθησης
 - γ) καθορίζει τους κανόνες λειτουργίας της τάξης
 - δ) επιβάλλει κυρώσεις στους μαθητές, όταν αυτό απαιτείται
-
24. **Ο μονόλογος επιλέγεται συνήθως, ως μέθοδος διδασκαλίας, από τους εκπαιδευτικούς όταν αυτοί:**
- α) διδάσκουν κάποιο από τα επονομαζόμενα βιωματικά μαθήματα
 - β) υπηρετούν στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση
 - γ) επιθυμούν να αποκτήσουν οι μαθητές μέσα από τη διδασκαλία κάποιες δεξιότητες
 - δ) συνηθίζουν να αξιοποιούν τα ενδιαφέροντα των μαθητών
-
25. **Οι εκπαιδευτικοί που υιοθετούν τις αρχές του συμπεριφορισμού:**
- α) επιλέγουν τις διερευνητικές προσεγγίσεις
 - β) βασίζουν τη διδασκαλία τους στα εσωτερικά κίνητρα
 - γ) επιλέγουν μορφές άμεσης διδασκαλίας
 - δ) αποφεύγουν τις ποινές και τις αμοιβές
-
26. **Η εσωτερική διαρρύθμιση του χώρου της τάξης και των θρανίων της:**
- α) καθορίζει αν θα γίνει επαγωγική ή απαγωγική προσέγγιση του μαθήματος
 - β) επηρεάζει το είδος της λεκτικής επικοινωνίας που αναπτύσσεται στο μάθημα
 - γ) επηρεάζει μόνο μικρούς μαθητές και όχι μαθητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
 - δ) δεν σχετίζεται με τις σημαντικές διεργασίες της διδασκαλίας
-

27. **Με βάση τις σύγχρονες αντιλήψεις η δημιουργία ομοιογενών ως προς τη σύνθεση του μαθητικού δυναμικού τάξεων και σχολείων:**
- α) απορρίπτεται με κοινωνικά και πολιτικά κριτήρια
 - β) εγκρίνεται με κοινωνικά και πολιτικά κριτήρια
 - γ) κρίνεται ως θέμα άνευ σημασίας
 - δ) αποτελεί το κυρίαρχο στοιχείο των σύγχρονων μεταρρυθμίσεων που γίνονται διεθνώς
-
28. **Οι προσδοκίες των εκπαιδευτικών, με βάση τη σύγχρονη έρευνα:**
- α) αποδείχθηκαν χωρίς ιδιαίτερη σημασία
 - β) επηρεάζουν σημαντικά την επικοινωνία του εκπαιδευτικού με τους μαθητές
 - γ) επηρεάζουν μόνο τους μαθητές μικρής ηλικίας
 - δ) επηρεάζουν μόνο τους μαθητές της εφηβικής ηλικίας
-
29. **Ο εκπαιδευτικός, όταν επαινεί τον έφηβο, πρέπει να:**
- α) εκφράζεται με γενικότητα για να έχει ο έπαινος ευρύτητα
 - β) επισημαίνει με ακρίβεια τι επαινεί και γιατί
 - γ) πληροφορεί το μαθητή ότι θα ακολουθήσει και άλλος έπαινος, αν συνεχίσει να κινείται με τον ίδιο τρόπο
 - δ) επιδοκιμάζει τη συμπεριφορά του μονολεκτικά
-
30. **Χαμηλότερου συγκριτικά επιπέδου θεωρούνται οι ερωτήσεις:**
- α) ανάλυσης
 - β) κατανόησης
 - γ) αξιολόγησης
 - δ) σύνθεσης
-
31. **Για να συμβάλει το σχολείο στην ανάπτυξη της ηθικής κρίσης των μαθητών πρέπει να στηρίζεται κυρίως:**
- α) στη συζήτηση διλημματικών καταστάσεων
 - β) στην προβολή προτύπων καθολικής αποδοχής
 - γ) στην έμπρακτη ενίσχυση της ηθικής συμπεριφοράς
 - δ) χρήση τεχνικών «τροποποίησης της συμπεριφοράς»
-
32. **Η αξιολόγηση στην υποχρεωτική εκπαίδευση έχει ως πρωταρχικό ρόλο της να:**
- α) μετρήσει με αντικειμενικό τρόπο τις επιδόσεις των μαθητών
 - β) διευκολύνει την κατάταξη των μαθητών σε ομάδες επίδοσης
 - γ) ανατροφοδοτήσει τον εκπαιδευτικό και τους μαθητές
 - δ) ενημερώσει τους γονείς
-